

Adı:

Tarih:

Zihinden topla ve çıkar

Zihinden işlem yaparken sayıları uygun parçalara ayırırız. $3\ 400 + 2\ 500$ işleminde önce binler: $3\ 000 + 2\ 000 = 5\ 000$. Sonra yüzler: $400 + 500 = 900$. Sonuç $5\ 900$.

1. Zihinden topla: $4\ 300 + 2\ 600$ _____2. Zihinden çıkar: $7\ 800 - 3\ 500$ _____3. Zihinden topla: $399 + 256$ _____4. Zihinden çıkar: $1\ 000 - 350$ _____5. $2\ 999 + 1\ 450$ işleminin sonucu hangisi?☐ a) 4 449 ☐ b) 4 459 ☐ c) 3 4496. Zihinden çıkar: $5\ 020 - 30$ _____7. Zihinden topla: $250 + 750 + 125$ _____8. $6\ 500 - 1\ 999$ işleminin sonucu, $6\ 500 - 2\ 000$ işleminin sonucundan 1 fazladır.☐ Doğru ☐ Yanlış**Dört basamaklı toplama**

Dört basamaklı sayılar toplanırken basamaklar alt alta yazılır. Birlerden başlanır. Bir basamağın toplamı 10 ya da daha büyükse soldaki basamağa elde verilir.

9. Hangi işlemde elde yoktur?

☐ a) $4\ 213 + 3\ 524$ ☐ b) $4\ 218 + 3\ 524$ ☐ c) $4\ 293 + 3\ 524$

10. Bir okulda 1 248 kız ve 1 375 erkek öğrenci var. Okulda kaç öğrenci var? _____

11. $1\ 250 + 2\ 340 + 3\ 410$ işleminin sonucu kaçtır? _____12. Ali $2\ 456 + 1\ 378$ işleminin sonucunu 3 724 buldu. Ali'nin sonucu doğrudur.☐ Doğru ☐ Yanlış**Dört basamaklı çıkarma**

Çıkarmada birlerden başlanır. Üstteki rakam alttakinden küçükse soldaki basamaktan bir bozulur. $5\ 000 - 1\ 234$ işleminde binlik, yüzlük ve onluk sırayla bozulur.

13. $4\ 503 - 1\ 678$ işleminin sonucu hangisi? Toplamayla denetle.☐ a) 2 825 ☐ b) 2 935 ☐ c) 3 175

14. Kütüphanede 3 250 kitap vardı. 875 kitap ödünç verildi. Kütüphanede kaç kitap kaldı?

15. Bir çiftçi 9 000 fidan dikecek. 6 485 fidan dikti. Kaç fidan kaldı? _____

16. Eksilen 8 000, fark 2 500 ise çıkan 5 500'dür.

☐ Doğru ☐ Yanlış

Sonucu tahmin et

Çarpmanın sonucunu tahmin etmek için sayıları yuvarlarız. 198×31 yaklaşık $200 \times 30 = 6\ 000$ eder.

17. 412×19 işleminin sonucu yaklaşık kaçtır?

☐ a) 800 ☐ b) 8 000 ☐ c) 80 000

18. 297×52 işleminin sonucu yaklaşık kaçtır?

☐ a) 15 000 ☐ b) 1 500 ☐ c) 150 000

19. $1\ 795 \div 3$ işleminin sonucu yaklaşık kaçtır?

☐ a) 60 ☐ b) 600 ☐ c) 6 000

20. $4\ 820 \div 8$ işleminin sonucu yaklaşık kaçtır?

☐ a) 600 ☐ b) 60 ☐ c) 6 000

21. Ece 512×21 işleminin sonucunu 1 752 buldu. Tahminle denetle. Sonuç doğru olabilir mi?

☐ a) evet ☐ b) hayır, sonuç yaklaşık 10 000 olmalı

22. Bir otobüs bileti 48 TL. 205 öğrencinin biletleri yaklaşık kaç TL tutar?

☐ a) 10 000 TL ☐ b) 1 000 TL ☐ c) 100 000 TL

23. 99×99 işleminin sonucu 10 000 sayısından küçüktür.

☐ Doğru ☐ Yanlış

10, 100 ve 1000 ile kısa yol

Bir sayıyı 10, 100 ya da 1000 ile çarparken sayının sağına 1, 2 ya da 3 sıfır yazılır: $45 \times 100 = 4\ 500$.

24. Kartları ikişer aç. İşlemi sonucuyla eşleştir. (Eşleştir.)

1. 7×1000	a) 700
2. 70×1000	b) 70
3. $7\ 000 \div 10$	c) 70 000
4. $70\ 000 \div 1000$	d) 7 000

25. Bir kutuda 100 ataş var. 64 kutuda kaç ataş var? _____

5, 25 ve 50 ile kısa yol

5 ile çarpıp, 10 ile çarpıp 2'ye bölmek demektir. $48 \times 5: 48 \times 10 = 480$, $480 \div 2 = 240$.

26. Hangisi 72×25 işleminin kısa yoludur?

- ☐ a) $7\ 200 \div 4$ ☐ b) $720 \div 2$ ☐ c) $7\ 200 \div 2$

27. Bir sinema bileti 25 TL. 16 bilet kaç TL eder? _____ TL

Çarpma işlemi

243×32 işleminde 243 önce 2 ile, sonra 30 ile çarpılır: $243 \times 2 = 486$, $243 \times 30 = 7\ 290$. Sonra bu iki sonuç toplanır: $486 + 7\ 290 = 7\ 776$.

28. 132×21 işleminde hangi iki sonuç toplanır?

- ☐ a) 132 ve 2 640 ☐ b) 132 ve 264 ☐ c) 264 ve 2 640

29. Bir kolide 24 kavanoz var. 135 kolide kaç kavanoz var? _____

30. $405 \times 20 = 8\ 100$

- ☐ Doğru ☐ Yanlış

Bölme ve kalan

Bölmede bölünen, bölen, bölüm ve kalan vardır. $856 \div 4$ işleminde önce yüzler bölünür: $8 \div 4 = 2$. Sonra onlar: $5 \div 4 = 1$, kalan 1. Kalan 1 onluk birlere geçer: $16 \div 4 = 4$. Bölüm 214.

31. $612 \div 9$ işleminde bölüm kaç basamaklıdır?

- ☐ a) 1 ☐ b) 2 ☐ c) 3

32. $500 \div 7$ işleminde bölüm kaçtır? _____

33. $500 \div 7$ işleminde kalan kaçtır? _____

34. Bölen 8 ise kalan 8 olabilir.

- ☐ Doğru ☐ Yanlış

35. Bir bölmede bölüm 64, bölen 6, kalan 5. Bölünen kaçtır? _____

36. 948 kalem 8 kutuya eşit dağıtılacak. Artan kalemler dışarıda kalacak. Bir kutuya kaç kalem konur? _____

İşlem yönergesi

Yönerge, sonucu bulmak için sırayla yapılacak adımlardır. Bir problemi çözmek için kendi yönergemizi de yazabiliriz. Adımların sırası önemlidir.

37. 250 ile başla. 4 ile çarp. 375 çıkar. 5'e böl. Kaç buldun? _____

38. 48 ile başla. 6'ya böl. 125 ile çarp. 1 000 ekle. Kaç buldun? _____

39. Problem: 6 kutuda 12'şer kalem var. 15 kalem dağıtıldı. Kaç kalem kaldı? Yönergeyi sırala.

(Kutulara sıra numarası yaz.)

☐ 12 ile çarp ☐ 6 ile başla ☐ 15 çıkar

40. 3 kutuda 25'er elma var, 10 elma yendi. Kalan elmaları bulmak için hangi yönerge doğrudur?

☐ a) 3 ile başla, 25 ile çarp, 10 çıkar ☐ b) 25 ile başla, 3 ekle, 10 çıkar

☐ c) 3 ile başla, 25 ekle, 10 ile çarp

41. Bir sayıyla başladım. 3 ile çarptım, 20 ekledim ve 2'ye böldüm. 40 buldum. Hangi sayıyla başladım? _____

42. 1 000 ile başla. 10'a böl. 25 ile çarp. Sonuç 2 500 olur.

☐ Doğru ☐ Yanlış

43. 10 ile başla. Önce 5 ekleyip sonra 2 ile çarpmak ile önce 2 ile çarpıp sonra 5 eklemek aynı sonucu verir mi?

☐ a) Hayır: 30 ve 25 bulunur. ☐ b) Evet: ikisi de 30 eder.

44. 9 ile başla. 9 ile çarp. 19 ekle. 4 ile çarp. 400 çıkar. Kaç buldun? _____

Çok adımlı problemler

Çok adımlı problemlerde her adımın sonucunu bir sonraki adımda kullanırsınız. Önce bir plan yap, sonra işlemleri sırayla çöz, en sonda sonucu tahminle denetle.

Kermes

4. sınıflar okulda kermes düzenledi. 120 kurabiye ve 45 pasta sattılar.

Bir kurabiye 15 TL, bir pasta 60 TL. Kermesin bütün geliriyle okul kütüphanesine kitap alınacak.

45. Okul 4 sınıfın her birine 36 defter aldı. Bir defter 15 TL. Defterler toplam kaç TL tuttu? _____ TL

46. Bir manav sabah 1 250 kg, öğlen 875 kg domates aldı. Akşama kadar 1 640 kg sattı. Kaç kilogram domates kaldı? _____ kg

47. Ece'nin 2 000 TL'si var. Tanesi 245 TL olan 3 kitap aldı. Kaç TL'si kaldı? _____ TL

48. Bir kamyon günde 3 sefer yapıyor. Her seferde 2 ton yük taşıyor. 5 günde kaç ton yük taşır? _____ ton

49. Ayşe 2 L limonatayı 250 mL'lik bardaklara doldurdu. Bardakları 4 arkadaşına eşit paylaştırdı. Her arkadaş kaç bardak aldı? _____

50. Tren 08:15'te yola çıktı ve 3 saat 50 dakika sonra vardı. Tren saat kaçta vardı?

☐ a) 12:05 ☐ b) 11:05 ☐ c) 12:15

51. Ali 1 km 200 m koştu. Can, Ali'den 350 m az koştu. İkisi toplam kaç metre koştu? _____ m

52. Kurabiyelerden kaç TL gelir elde edildi?

- ☐ a) 1 800 TL ☐ b) 135 TL ☐ c) 180 TL

53. Pastalardan kaç TL gelir elde edildi?

- ☐ a) 2 700 TL ☐ b) 2 400 TL ☐ c) 105 TL

54. Kermesin toplam geliri kaç TL?

- ☐ a) 4 500 TL ☐ b) 4 000 TL ☐ c) 3 500 TL

55. Bir kitap 90 TL ise bu gelirle 50 kitap alınabilir.

- ☐ Doğru ☐ Yanlış

Problem kuralım

Problem kurarken bir durum seçeriz, sayıları yerleştiririz ve işlemle cevaplanan bir soru sorarız. Kurduğumuz problemi kendimiz de çözeriz.

56. Hangi problem $1\,500 - 650$ işlemiyle çözülür?

- ☐ a) Ali'nin 1 500 TL'si vardı. 650 TL'lik bir bisiklet kaskı aldı. Kaç TL'si kaldı?
☐ b) Ali'nin 1 500 TL'si vardı. Babası 650 TL daha verdi. Kaç TL'si oldu?
☐ c) 1 500 kitap 650 rafa eşit dizildi. Bir rafta kaç kitap var?

57. Hangi problem 24×15 işlemiyle çözülür?

- ☐ a) 24 kutuda 15'er kalem var. Kaç kalem var?
☐ b) 24 kalemden 15'i satıldı. Kaç kalem kaldı? ☐ c) 24 kalem ve 15 silgi var. Kaç eşya var?

58. Hangi problem $840 \div 7$ işlemiyle çözülür?

- ☐ a) 840 fidan 7 sıraya eşit dikildi. Bir sırada kaç fidan var?
☐ b) 840 fidana 7 fidan eklendi. Kaç fidan oldu?
☐ c) 7 bahçenin her birine 840 fidan dikildi. Kaç fidan dikildi?

59. Problemi tamamla: Bir çiftlikte 345 tavuk ve 128 ördek var. _____

(Çiftlikte toplam kaç kanatlı hayvan var? / Tavuklar ne renk? / Çiftlik nerede?)

60. İki adımlı problemin cümlelerini sırala. (Kutulara sıra numarası yaz.)

- ☐ İkinci durakta 9 yolcu bindi. ☐ Otobüste kaç yolcu oldu?
☐ Bir otobüste 42 yolcu vardı. ☐ İlk durakta 15 yolcu indi.

61. Kurduğun problemi çöz: Otobüste 42 yolcu vardı. İlk durakta 15 yolcu indi, ikinci durakta 9 yolcu bindi. Otobüste kaç yolcu oldu? _____

62. Ece bir problem kuruyor: Kitabım 120 sayfa. Her gün 8 sayfa okuyorum. Hangi soru bu probleme uygundur?

- ☐ a) Kitabı kaç günde bitiririm? ☐ b) Kitabın kapağı ne renk? ☐ c) Kitabı kim yazdı?

63. Bir problemin sorusu verilen bilgilerle cevaplanabilmelidir.

- ☐ Doğru ☐ Yanlış

Eşit mi, değil mi?

Eşittir işaretinin iki yanı aynı değeri gösterir: $25 \times 4 = 50 \times 2$, çünkü iki yan da 100 eder. İki yan aynı değilse eşit değildir işareti kullanılır: $6 + 5 \neq 12$. Bu işaret, eşittir işaretinin üstüne eğik bir çizgi çizilerek yazılır: $\neq$

64. $25 + 75$ ile 50×2 arasına hangi işaret gelir?

☐ a) = ☐ b) $\neq$

65. 6×7 ile $40 + 3$ arasına hangi işaret gelir?

☐ a) = ☐ b) $\neq$

66. İki yanı eşit olanları ve olmayanları ayır. (Her birinin yanına grubunun harfini yaz: A =, B $\neq$)

☐ 9×9 ile 80 ☐ $250 + 250$ ile 5×10 ☐ 15×4 ile $50 + 5$ ☐ $100 - 36$ ile 8×8

☐ $1\,000 - 1$ ile 999 ☐ $120 \div 4$ ile 3×10

67. $48 + 27 = 50 + ?$ Soru işaretinin yerine hangi sayı gelir? _____

68. $12 \times 5 = 6 \times ?$ Soru işaretinin yerine hangi sayı gelir? _____

69. $360 \div 4 = 9 \times ?$ Soru işaretinin yerine hangi sayı gelir? _____

70. Terazinin bir kefesinde 2 kg 300 g, öbür kefesinde 2 500 g var. Hangisi doğru?

☐ a) Kefeler dengededir. ☐ b) Kefeler dengede değildir.

71. 7×8 _____ $50 + 6$

(= / $\neq$ / <)

Cevap anahtarı

1. **6900**
2. **4300**
3. **655** $400 + 255 = 655$.
4. **650**
5. **a) 4 449** $3\ 000 + 1\ 450 = 4\ 450$. 1 fazla eklediğimiz için 1 çıkarırız: 4 449.
6. **4990** $5\ 020 - 20 = 5\ 000$, $5\ 000 - 10 = 4\ 990$.
7. **1125** $250 + 750 = 1\ 000$.
8. **Doğru** 1 999 sayısı 2 000 sayısından 1 eksik, kalan 1 fazla olur: 4 501.
9. **a) 4 213 + 3 524** $4\ 213 + 3\ 524$ işleminde hiçbir basamağın toplamı 10 ya da daha büyük olmuyor.
10. **2623**
11. **7000**
12. **Yanlış** Doğru sonuç 3 834. Ali eldeleri eklemeyi unutmuş.
13. **a) 2 825** $2\ 825 + 1\ 678 = 4\ 503$.
14. **2375**
15. **2515**
16. **Doğru** $8\ 000 - 5\ 500 = 2\ 500$.
17. **b) 8 000** $400 \times 20 = 8\ 000$. Gerçek sonuç 7 828.
18. **a) 15 000** $300 \times 50 = 15\ 000$. Gerçek sonuç 15 444.
19. **b) 600** $1\ 800 \div 3 = 600$.
20. **a) 600** $4\ 800 \div 8 = 600$.
21. **b) hayır, sonuç yaklaşık 10 000 olmalı** $500 \times 20 = 10\ 000$. Gerçek sonuç 10 752.
22. **a) 10 000 TL** $50 \times 200 = 10\ 000$. Gerçek sonuç 9 840 TL.
23. **Doğru** $100 \times 100 = 10\ 000$. İki çarpan da 100 sayısından küçük, sonuç da 10 000 sayısından küçük olur.
24. **1-d, 2-c, 3-a, 4-b**
25. **6400**
26. **a) 7 200** $\div 4\ 72 \times 100 = 7\ 200$, sonra 4'e bölünür: 1 800.
27. **400 TL** $1\ 600 \div 4 = 400$.
28. **a) 132 ve 2 640** $132 \times 1 = 132$, $132 \times 20 = 2\ 640$.
29. **3240** $135 \times 24 = 3\ 240$.
30. **Doğru** $405 \times 2 = 810$, sağına bir sıfır: 8 100.
31. **b) 2 6** rakamı 9 sayısından küçük, 61 ile başlanır. Bölüm 68.
32. **71** $7 \times 71 = 497$.
33. **3** $500 - 497 = 3$.
34. **Yanlış** Kalan bölenden küçük olmalıdır. Kalan en çok 7 olabilir.
35. **389** $64 \times 6 = 384$, $384 + 5 = 389$.
36. **118** $8 \times 118 = 944$. 4 kalem artar.
37. **125** $250 \times 4 = 1\ 000$, $1\ 000 - 375 = 625$, $625 \div 5 = 125$.
38. **2000** $48 \div 6 = 8$, $8 \times 125 = 1\ 000$, $1\ 000 + 1\ 000 = 2\ 000$.
39. **6 ile başla → 12 ile çarp → 15 çıkar** $6 \times 12 = 72$, $72 - 15 = 57$.
40. **a) 3 ile başla, 25 ile çarp, 10 çıkar**
41. **20** Geriye doğru git: $40 \times 2 = 80$, $80 - 20 = 60$, $60 \div 3 = 20$.

42. **Doğru** $1\ 000 \div 10 = 100$, $100 \times 25 = 2\ 500$.
43. **a) Hayır: 30 ve 25 bulunur.** $(10 + 5) \times 2 = 30$, $10 \times 2 + 5 = 25$. Adımların sırası sonucu değiştirebilir.
44. **0** $81 + 19 = 100$, $100 \times 4 = 400$, $400 - 400 = 0$.
45. **2160 TL** $4 \times 36 = 144$, $144 \times 15 = 2\ 160$.
46. **485 kg** $1\ 250 + 875 = 2\ 125$, $2\ 125 - 1\ 640 = 485$.
47. **1265 TL** $245 \times 3 = 735$, $2\ 000 - 735 = 1\ 265$.
48. **30 ton** $3 \times 2 = 6$, $6 \times 5 = 30$.
49. **2 2 L** $= 2\ 000\text{ mL}$. $2\ 000 \div 250 = 8$ bardak. $8 \div 4 = 2$.
50. **a) 12:05** $08:15 + 3\text{ saat} = 11:15$. $11:15 + 50\text{ dakika} = 12:05$.
51. **2050 m** Ali $1\ 200\text{ m}$, Can $1\ 200 - 350 = 850\text{ m}$ koştu. $1\ 200 + 850 = 2\ 050$.
52. **a) 1 800 TL** $120 \times 15 = 1\ 800$.
53. **a) 2 700 TL** $45 \times 60 = 2\ 700$.
54. **a) 4 500 TL** $1\ 800 + 2\ 700 = 4\ 500$.
55. **Doğru** $50 \times 90 = 4\ 500$. Gelir 50 kitaba tam yeter.
56. **a) Ali'nin 1 500 TL'si vardı. 650 TL'lik bir bisiklet kaskı aldı. Kaç TL'si kaldı?**
57. **a) 24 kutuda 15'er kalem var. Kaç kalem var?**
58. **a) 840 fidan 7 sıraya eşit dikildi. Bir sırada kaç fidan var?**
59. **Çiftlikte toplam kaç kanatlı hayvan var?**
60. **Bir otobüste 42 yolcu vardı. → İlk durakta 15 yolcu indi. → İkinci durakta 9 yolcu bindi. → Otobüste kaç yolcu oldu?**
61. **36** $42 - 15 = 27$, $27 + 9 = 36$.
62. **a) Kitabı kaç günde bitiririm?** Bu soru $120 \div 8 = 15$ işlemiyle cevaplanır.
63. **Doğru**
64. **a) =** İki yan da 100.
65. **b) ≠** $6 \times 7 = 42$, $40 + 3 = 43$.
66. **100 - 36 ile 8×8 : A, $120 \div 4$ ile 3×10 : A, $1\ 000 - 1$ ile 999: A, 9×9 ile 80: B, 15×4 ile $50 + 5$: B, $250 + 250$ ile 5×10 : B**
67. **25** İki yan da 75.
68. **10** İki yan da 60.
69. **10** İki yan da 90.
70. **b) Kefeler dengede değildir.** $2\text{ kg } 300\text{ g} = 2\ 300\text{ g}$ ve $2\ 300\text{ g} \neq 2\ 500\text{ g}$.
71. **=** İki yan da 56.